

Martin Brejl Borup, opus 3 (2023) Klavertrio i g-mol

Slutteligt er der mit eget værk. I dag uropført.

At komponere er, ligesom meget andet kunst, et ømtåleligt fag, hvor man i sidste ende blotter en del af sig selv. Netop fordi man kreerer et vindue rettet indad, gennem hvilket andre mennesker kan skue og spejle sig i, tror jeg det er ekstra vigtigt at acceptere, at selve modtagelsen af værkerne er ude af kunstnerens hænder. Derfor vil jeg ikke frarøve jer den unikke og selvstændige oplevelse ved at fortælle jer, hvad I skal føle og tænke. Lad mig blot nævne, at værket er skrevet analogisk for ”et kapitel i livet”; man kunne lægge mærke til, hvordan den ene melodi der leder til den næste; hvordan nogle melodier vender tilbage; og vender tilbage ændret; hvordan nogle fraser behøver at bryde fri fra metrikken, for at kunne gøre sig selv ret; hvordan nogle ting gentager sig, til tider på måder, man ikke helt havde forventet; og hvordan tingene både ændrer sig lineært, men også i relation til hinanden. Mærk i hvilken retning musikkens skift fører jeres tanker.

Mærk ideelt set hvordan egne episoder i livet lader sig afspejle gennem musikkens gang.

Lad musikken være en mulighed til jer for at reflektere, samt til at være i en situation, i hvilken en anden har lagt stor mening og følelse. I sidste ende er kunsten jo til for at danne indtryk og perspektiv.

Martin B. Borup, 2023

QR-kode til videre læsning

Af hjertet tak til de medvirkende:

Vibeke Jarnum Rasmussen

Marie Tofte-Hansen

Johan Posselt Mikkelsen

Steina Kristín Ingólfadóttir

Carl Billum Ellegaard Frederiksen

Stor tak skal også lyde til min sololærer, Martin Høier, for evigt engagement og lærdom.

Og tak til MGK Fyn, herunder min nuværende koordinator Søren Flebo, for at give mig 3 gode år.

Bratsch: Steina Kristín Ingólfadóttir
Klaver: Carl Billum Ellegaard
Frederiksen

Martin Brejl Borup MGK-Afgangskoncert

Onsdag 7. juni 2023

Skt. Hans Kirke, Odense

Jeg finder det uvurderlig smukt, hvordan musikken ikke blot kan være nydelig musik, men tilmed benyttes som et kunstnerisk udtryksmedie. Derfor vil, jeg gennem min afgangskoncert, præsentere jer for fem forskellige stykker, der hver har sin historie at fortælle.

Kunst kan ikke gøre mere, end at ligge tilgængeligt; af samme grund er det jer frit for, hvordan I agter at nyde det. Men skulle I have lyst til at dykke ned i historierne bag værkerne, er der opsummeret de væsentligste punkter nedenfor. Skulle man have lyst til at dykke mere ned i værkerne, kan man gennem QR-koden på bagsiden af programmet finde inspiration til yderligere læsning.

Dmitri Shostakovich, op. 40 (1934) Cellosonate; 3. sats - Largo

Pianist: Vibeke Jarnum Rasmussen

Shostakovichs cellosonate blev uropført, da hans karriere var ved at tage fart. Han havde lige været succesfuld med sin opera Lady Macbeth af Mtsensk, og var endnu ikke blevet offentligt ildedomt af Stalin. Den sovjetiske kunstsensur var her på et minimum - relativt til de andre perioder i Shostakovichs liv - og således skriver blandt andet cellosonaten sig ind i en helt særlig periode af hans kompositoriske virke. Shostakovichs historie er én lang, sørgelig kamp mod det sovjetiske styre, og hans musik afspejler også dette på brutaleste vis. Men denne tidlige periode, hvor alle hans værker godt nok blev tæt statsovervåget, men hvor han endnu ikke var blevet undergravet af det sovjetiske styre, tillod han sig i nogle værker, heriblandt cellosonaten, at lukke os ind, ikke i hans forfærdelige oplevelser med eller hans kritik af Sovjet Unionen, men i stedet ind i hans eget følelsesliv. Sonaten er komponeret under en midlertidig separation fra sin kone, der kom i kølvandet af en forelskelse, hvilken Schostakovich indgød i til en Leningrad Festival. Således er dette værk i en ikke så omtalt periode af hans musikerskab, hvor det er hans egen, menneskelige længsel og følelse, der skinner igennem, modsat majoriteten af hans værker, der indeholder pine og længsel langt værre, end hvad man umiddelbart kan rumme som menneske.

Aleksandr Borodin (1855) Strygetrio i g-mol

Violin: Marie Tofte-Hansen
Bratsch: Johan Posselt Mikkelsen

Borodin var, foruden en fremragende komponist, også kemiker. Musikken for Borodin var ment som en rejse ind i sig selv, når han havde brug for at slappe af og mærke verden. At musikken, for ham, var så tæt knyttet individet, var nok også én af grundende til, at han var én af De Fem; dén selvorganiserede gruppe af fem russiske, nationalromantiske komponister, der ønskede at mindske den vestlige indflydelse på den russiske musikalske tradition. Hans strygetrio i g-mol er komponeret under Borodins periode i Tyskland, hvor han lavede sin Ph.d.-

afhandling i kemi. Trioen er baseret på den russiske folkesang Чем я тебя огорчила? (Hvorledes har Jeg skadet Dig?), og skriver sig således ind i en tendens af De Fem, hvor musikken blev medium til at behandle sit savn og tilhørsforhold til sin hjemstavn.

Gabriel Fauré, op. 24 (1883) Élégie

Pianist: Vibeke Jarnum Rasmussen

Dette værk blev publiceret i 1883 med dedikation til hyldest af Jules Loeb, en tæt ven af Fauré, der tidligere på året var gået bort. Nogle musikhistorikere har imidlertid forsøgt sig med at tilskrive værkets elegiske aspekt til Faurés kærlighedsliv i dén periode, hvor han nogle år forinden kompositionen fik tilbagetrukket sin forlovelse af partneren selv, Marianne Viardot. For mig kommer værket dog til sin fulde ret, hvis man hører dén immanente sorg, der måtte ligge i tabet af en nær ven. At forestille sig, hvordan Fauré har tyet til musikken, idét det har været den eneste måde virkelig at kunne udtrykke sin smerte på. Musikken, i sit brede følelsesregister, kan i hvert fald sagtens bære denne læsning, og bliver for mig således umådeligt soleklar og næsten ubærligt genkendelig i sin elegiske sorg.

Jacob Klein, op. 4 no. 1, (1729) 13. Cellosonate; 3. sats - Allegro

Pianist: Vibeke Jarnum Rasmussen

Jacob Klein den Yngre er en af de første hollandske komponister vi kender til, og som vi stadig har kompositioner fra den dag i dag.

Klein var en visionær for, det dengang nyere instrument, celloen. Dette gør sig blandt andet tydeligt gennem hans omfattende fingersætninger og spilleinstruktioner, der var nødvendige for at gøre hans musik ret. Hans indskrevne teknikker inkluderer blandt andet fysiske aspekter såsom stort brug af tommelfingerposition på alle fire strenge, men også musikalske aspekter, som eksempelvis noteringen af glissandi og portamenti; to ornamenteringer, som man typisk tidligst forbinder med musik 100 år efterfølgende

Men med Kleins nederlandske geografi, er han med tiden blevet mere og mere glemt, til fordel for sine samtidige italienske og germanske komponister. Dette forklarer måske også hvorfor blot nogle af Kleins teknikker var de første af hans art, og som sidenhen er blevet helt almene, mens andre af hans teknikker ville være yderst utænkelige at skulle spille inden for den standardiserede celloskole.

Stykket, jeg spiller for jer, er mere til den konventionelle side tekniskmæssigt, men jeg synes alligevel at man tydeligt mærker, hvordan dette er musikken bag en visionær, der ønsker at udforske musikken og dette nyere instrument.

